

Dødsaarlag blandt Befolkningen, se, at denne Sygdom som Dødsaarlag optræder i en aldeles foruroligende Grad; navnlig her i Kjøbenhavn, og saa vidt mine Erfaringer strække sig og efter de Oplysninger, jeg har kunnet faa om Tuberkuløsens ødelæggende Virkninger blandt Befolkningen, er Lægernes Udtalelse om denne Sygdom af den Natur, at de væsentlig pege hen paa, at de Mennesker, som ere dårligt udrustede med fysisk Modstandskraft, ere mest modtagelige for denne Sygdom, og der er mest Sandsynlighed for, at den kan faa Bugt med disse Individier, altsaa navnlig den fattige Del af Befolkningen. Og naar nu den fattige Del af Befolkningen er henvist til at købe de mindre gode Næringsmidler, fordi de ikke have de tilstrækkelige Beløb til Indkøb af bedre Næringsmidler, ligger det nær at gøre, hvad der paa nogen Maade kan gøres for at bringe Løven i en Stand, der kan sikre den fattige Del af Befolkningen, at de i det mindste for deres fattige Stillinger kunne faa en nogenlunde sund og ordentlig Føde. Der er jo foregaaet noget her i Kjøbenhavn i de allerførste Dage, som har vakt overordentlig Opmærksomhed, og det er den Maade, hvorpaa den etablerede kjøbenhavnske Rødkontrol har røgtet sit Hverv. Jeg har tidligere under en Forespørgsel haft Lejlighed til at udtale mig om denne Kontrol og dens Virksomhed overfor Producenterne og Konsumenterne, hvem den skal beskytte, og hvem den har paalagt en indirekte Beskatning. Den Maade, hvorpaa denne Kontrol har røgtet sit Hverv, er virkelig af en saadan Natur, at der ikke er Grund for Staten til at lade Kommunen alene have det i sin Haand længere; der burde være en ganske anderledes virksom Kontrol og det ikke alene en lokal Kontrol, men over hele Landet, forekommer det mig. De ville se af dette statistiske Tabelværk, at Tuberkuløsen har optraadt saa ondartet navnlig her i Kjøbenhavn i Femaaret 1885—1889, at den har medført i alt 9,298 eller 13,3 pCt. af samtlige Dødsfald, og Tabelværket siger yderligere, at hvis det var muligt at medtage alle de Dødsfald, om hvis Aarsag, der ikke foreligger tilstrækkelig Oplysning, men hvor man kan slutte, at Tuberkuløsen har været mere eller mindre medvirkende som Dødsaarlag, saaledes at man vidste tilstrækkelig Bested dermed, saa vilde Tallet stige i en forbausende Grad paa de Tilfælde, hvor denne Sygdom er Dødsaarlag. Og der er navnlig et, som forekommer mig at være i meget høj Grad foruroligende, og det er det, at denne Sygdom mest optræder som Mennes-

stets Fiende i dets kraftigste Alder fra det 25de til det 35te Aar, hvor den udgør som Dødsaarlag 44 pCt., altsaa næsten Halvdelen af Dødsfaldene. Nu kan det maasse siges, at Tuberkuløsen fremkaldes ikke alene ved Mhdelsen af dårlige Rødspiser eller den Slags. Man kan være mindre udsat for at blive smittet af den paa den Maade, den kan maasse hovedsagelig stamme fra Mhdelsen af raa Mælk, men selv da stammer den fra Næringsmidler, der fremkomme fra tuberkuløse Dyr. Jeg betvivler ikke, at det Rød, som bliver solgt rundt omkring af selvbøde Dyr eller Dyr, som have været angrebne af denne Sygdom, er i nok saa høj Grad smittebærende som Mælken. De Oplysninger, jeg har kunnet faa, have ikke kunnet overbevise mig om noget andet. Og naar nu Forholdet er saaledes, at vi have en saadan Fiende i denne Sygdom, som breder sig mere og mere og mest her i Kjøbenhavn — for Kjøbenhavn har den i dette Femaar udgjort, som De kunne se af Tabelværket, 30 Dødsfald for hver 10,000 Indbyggere, for Frederiksberg 25 og for Provinstøbstæderne og Handelspladserne 26 — saa mener jeg, at der virkelig er Grund til at undersøge, om der ikke kan gøres noget for at faa en ordentlig Kontrol i Stand med Salget af de Ting, vi mene kunne være Aarsag til denne Sygdom. Vi have her i Tinget behandlet et Lovforslag om Tilskud til Sygekasser, og vi have udtalt som vort principielle Standpunkt, at Staten i højere Grad end dette Lovforslag gør, skulde gribe ind paa Sundhedsplejens Omraade og tage den i sin Haand. Derved vil man altsaa kunne komme den Syge til Hjælp, naar han er syg, men det forekommer mig, at det ikke er mindre vigtigt, men snarere mere vigtigt, at forebygge, at Sygdommen kommer til Stede blandt Menneskene. Og naar vi nu her staa overfor en Sygdom, som griber i den Grad om sig, og hvis Oprindelse mandog, paa Grund af Videnskabens Konstatering af Aarsagen, kan pege hen paa, mener jeg, at Lovgivningsmagten har en Pligt til at indføre en saadan Kontrol, som kan bevirke, at den mindre bemidlede Del af Befolkningen, som er henvist til at købe de billigste Levnedsmidler, bliver sikret mod at blive smittet af en saadan menneskefjendst Sygdom, som Lungetuberkulose og Lungesvindstot er. Jeg skal derfor anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme

Da ikke flere begærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.